

SANCTUS #1

SVERIGES UNGA KATOLIKER – 2019

VÄRLDSKYRKAN

**KATOLSKA MOBILSPELET
FOLLOW JC GO!**

Världsungdomsdagarna i
PANAMA

Ung katolik i
Malmö

FATIMA
EN AV VÄRLDENS
STÖRSTA PILGIMSORTER

**Träffa nya
styrelsen**

**DOMINIKAN I
SVERIGE**

DIAKON BJÖRN HÅKONSSON
“Kyrkan är som en bra GPS”

1.2019

SANCTUS

REDAKTÖR OCH LAYOUT
Thure Gunnarsson

KONTAKT
tidningarna@suk.se

SKRIBENTER
Thure Gunnarsson
Bénédict Cedergrén
Sofia Engstrand
Valeria Gunnarsson
Stefan Bertha
Sara Fredestad
Teresa Gunnarsson

ANSVARIG UTGIVARE
Marcus Grunditz

TRYCK
Norra Skånes Offset AB

ISSN 0346-1998

SUK
Johannes Paulus II:s
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

BESÖKSADRESS
Brunnsgränd 4
111 30 Stockholm

TELEFON
08-505 57 690

WWW.SUK.SE

INNEHÅLL

Du är inte ensam! <i>Du är en del av en världsvid kyrka</i>	4
Världsungdomsdagarna i Panama <i>Unga katoliker från hela världen mötte Påven</i>	6
Porträttet: Diakon Björn Håkonsson <i>Kloka ord om vår tro</i>	8
Att vara dominikan i Sverige <i>Syster Katarina och Broder Pierre-André</i>	11
SUK:s Årsmöte <i>Få reda på allt som hände</i>	14
Möt SUK:s nya styrelse <i>Lär känna ledamöterna</i>	16
Reseguide: Fatima <i>En av världens största pilgrimsorter</i>	18
För att världen ska få leva <i>Läs allt om SUK:s riksläger</i>	20
Strävan efter gemenskap <i>MOR-läger</i>	22
Boktips <i>Läsvärt</i>	23
Ung katolik i Malmö <i>Sanctus tar pulsen på det katolska Malmö</i>	24
Digitalt: Jesus Go! Katolskt mobilspel <i>Glöm Pokemon Go</i>	27
En enda salig röra... <i>Om de orientaliska kyrkorna i Sverige</i>	28
Smått & gott <i>Korta nyheter</i>	30

Du är internationell

Jag är Sanctus nya redaktör och heter Thure. Min mamma var schweiziska och min pappa svensk. Min fru är från Libanon och har släktingar i hela världen. När jag var barn undervisades jag av nunnor från Polen och har en fadder som är belgisk präst. Mina vänner i kyrkan kommer från mer än fyrtio olika länder.

Världen

Vi lever alla mitt i världen även om vi bor i Sverige. Går du i en katolsk mässa och ser dig omkring ser du människor från världens alla hörn för du tillhör en världskyrka. Det är en tillgång i livet att tillhöra världens största kristna kyrka. Våra ursprung är olika men vi förenar oss i vår tro. En sak har jag lärt mig när jag växte upp, vi kan vara väldigt olika och ha olika bakgrund men ändå har vi något större som förenar. Ett exempel på att katolska kyrkan är världsomspännande är Världsungdomsdagarna i Panama, om dem kan du läsa i det här numret. Där träffar flera miljoner ungdomar från hela världen vår påve.

Språk

Skådespelaren Michael Nyqvist, som inte kunde italienska även om hans pappa var italienare, berättade en gång att hans pappa var på besök från Italien. Pappan sa att han vill gå i mässa på söndagen. Så han och pappan körde till

en katolsk kyrka i Göteborg. Michael Nyqvist som inte är katolik följde med. Mässan började men eftersom Michael inte förstod språket så sneglade han på sin pappa och gjorde som han. Efteråt frågade han pappan vad han tyckte och han svarade att det hade varit en fin mässa. När Michael frågade vad predikan handlade om svarade pappan "Ingen aning jag kan inte ungerska". Michael hade varit helt övertygad om att mässan varit på italienska eftersom pappan hängde med i allt. Det är fantastiskt att jag som katolik kan gå in i en kyrka var som helst i världen och delta i mässan. Även om jag inte förstår språket så vet jag ändå vad som händer för jag känner igen de olika delarna från min egen mässa hemma. Då talar vi verkligen om en världskyrka.

En ny vän

I den internationella katolska kyrkan har du faktiskt en unik chans att lära känna människor från hela världen och då behöver du inte nödvändigtvis åka på Världsungdomsdagarna utan bara på några SUK:s aktiviteter. Gör det! Du kan också gå till närmaste katolska kyrka och prata med de du träffar där. Kanske möter du en vän för livet. Var inte blyg, bli lite mer internationell, lär känna fler katoliker från hela världen!

Thure Gunnarsson
Redaktör Sanctus

DU ÄR INTE ENSAM!

Jag är född och uppvuxen i en katolsk familj i Sverige. Idag inser jag hur lyckligt lottad jag är som fötts utan att behöva söka efter sanningen, men så har jag inte alltid känt.

Att växa upp i ett av världens mest sekulariserade länder var ingen dans på rosor, det tror jag att många kan hålla med mig om. Att behöva säga nej till övernattningar eftersom man skulle på messan på söndagen, att behöva avstå från godis under fastan och att behöva förklara varför jag bar på ett kors runt halsen är bara några av de problem och svårigheter som jag som litet barn tidigt behövde ställas inför. Men det var aldrig någonting som jag ifrågasatte. Hur jobbigt det än var att lägga veckopengen i kyrkans sparbössa under fastan eller lägga sig tidigare på lördagskvällen, så påverkade det aldrig min tro på Gud eller min säkerhet om att Gud fanns.

SKOLAN OCH TRON

De riktiga svårigheterna växte fram under högstadiet. Plötsligt stod biologiläraren och förklarade med hennes färgglada Power Point hur livet uppstod ur havet i form av bakterier för flera miljarder år sedan och min fina bild av Adam och Eva och äpplet och ormen kändes löjlig. Men det svåraste av allt var inte att skolan eller vetenskapen ifrågasatte min tro utan att mina vänner började göra det. Det är en grej att känna sig förvirrad på grund av fysiklärarens föredrag om Big Bang och uni-

versums uppkomst men det är en helt annan grej att känna sig vilsen och ensam i världen.

Först försvann alla barn som jag hade gått i trosundervisning med efter kommunionen. Sedan försvann alla ungdomar efter konfirmationen. Sedan försvann festinbjudningarna på lördagskvällarna. Missförstå mig inte, mina vänner försvann inte, men känslan av gemenskap och tillhörighet gjorde det. Vi hade inte längre någonting gemensamt förutom lärarna, klasskamraterna och det oupphörliga dramat som hör till gymnasiet. Det var inte godisförbudet under fastan eller fysiklärarens Power Point som fick mig att ifrågasätta min egen tro, utan kompisarnas apati och indifferens till min mening med livet.

Sakta blev jag allt mer medveten om hur livlös och tråkig miljön som jag befann mig i var. Ju mer jag växte upp, desto mörkare blev Kyrkan, desto dammigare och äldre blev den. Det fanns ingenting som höll mig kvar längre förutom kören. Utan ungdomskören som jag än idag sjunger i hade jag nog inte fortsatt att gå till kyrkan.

VÄNDPUNKT

Världsungdomsdagarna i Kraków 2016 blev en ögonöppnare och vändpunkt i mitt liv.

Fastän jag inte deltog i resan som SUK-medlem utan som kör-medlem eftersom jag ännu inte visste vad SUK var – och eftersom vår domprost skändes över att ingen från vår församling åkte och därför erbjöd sig att betala för hela körens resa – är jag övertygad än idag om att Gud ledde mig till Kraków för att visa mig att jag var långt ifrån ensam: Från att ha varit den enda katoliken i mitt umgänge var jag plötsligt omringad av flera miljoner katoliker från världen över. Och de var helt normala. Det var ungdomar precis som jag, ungdomar som utstrålade en fantastisk energi, glädje och kärlek på ett sätt som jag aldrig hade sett förut.

SVERIGES UNGA KATOLIKER

Sedan blev jag medlem i SUK. Eller tja, jag tror nog att jag hade varit det ett bra tag eftersom jag under flera år fått hem den tidningen som du nu läser, men jag var inte aktiv och ignorerade helt vad det var som gömde sig bakom tidningen och dess välskrivna texter. När jag sedan deltog på mitt första SUK-läger under hösten 2017, de Nordiska Ungdomsdagarna, kände jag mig inte ett dugg ensam fastän jag knappt kände någon bland de 500 deltagande från hela Norden.

Idag är jag ordförande för en av SUK:s lokalföreningar här i Stockholm och drömmer om att kunna föra fler ungdomar närmare Gud, få dem att upptäcka Guds himelsvida kärlek och nåd och att få den unga katolska gemenskapen att växa i Sverige. För jag om någon vet att gemenskap är bland det viktigaste som finns. Som Stefan skriver i sin artikel "Strävan efter gemenskap" (s 22), "att vara enad i gemenskap i en enda sann Kyrka är verkligen otroligt viktigt i denna tid, det kan vara skillnaden för många att ta steget in i Kyrkan eller ut." För mig var det definitivt en avgörande skillnad.

GEMENSKAPEN

När jag försöker förklara vikten av gemenskap och vänner inom Katolska kyrkan för männi-

skor som inte verkar förstå eftersom de aldrig upplevt ensamheten som jag känt brukar jag säga att "SUK räddade mig. Utan dem hade jag aldrig varit där jag är idag." För mig var SUK den skillnad som Stefan beskriver: Det var det jag behövde för få tillbaka tryggheten och värmen som jag upplever idag när jag går till kyrkan, det var den avgörande upptäckten som fick mig att stanna kvar, det var gåvan som Gud gav mig för att visa mig att jag inte är ensam.

Det är "normalt" skulle jag vilja påstå, att känna sig ensam som katolik i sekulära Sverige. Ta därför vara på alla läger och möten som SUK anordnar, på dina församlings ungdomsgrupp (om det inte finns en, starta en!) och på världsungdomsdagarna! Det kryllar av unga katoliker i Sverige och i världen över, det gäller bara att hitta dem. Du anar inte vilken skillnad det gör för ens tro och livssyn att få bli en del av en större gemenskap! Genom den får du en ny syn på Kyrkan, på människan, på kärleken och på livet, genom en gemenskap kan du återupptäcka kyrkans värme och färger. Det var i alla fall det som hände mig.

Bénédicte Cedergren

VÄRLDSUNGDOMSDAGARNA I PANAMA

Den 14:e januari klockan 04:00 stod vi som kom från Stockholm med våra packade väskor på flygplatsen, redo att ta flyget och påbörja den resa som vi hade sett fram emot i nästa ett helt år. Pirret var på max och förväntningarna var höga.

Vi, pilgrimer, hade förberett oss i flera månader, vi hade läst Docat och haft möten, vi hade också haft ett förberedelseläger där vi hade fått lära känna alla pilgrimer som skulle åka tillsammans då det åkte ungdomar från hela Sverige.

Costa Rica

Resan tog runt 19 timmar och när man kom fram kände man sig trött och ofräsch men vi möttes av en sådan glädje när vi kom fram till församlingen i Costa Rica att man fick ny energi. De dansade, bjöd oss på otrolig mat och visade oss mycket kärlek.

Dagarna i Costa Rica var helt underbara och många av oss från Sverigegruppen kommer alltid komma ihåg de familjer vi fick bli en del av under den veckan. När vi sedan skulle säga hejdå och tack till alla familjer och församlingen i Costa Rica blev det en gråtfest. Vi grät under mässan, vi grät under middagen och speciellt när vi kramade dem hejdå och började gå mot bussen.

Panama

26 timmar senare, som egentligen skulle varit

13 timmar, var vi framme i Panama. Pirret i kroppen kom tillbaka för nu skulle Världsungdomsdagarna börja!

Världsungdomsdagarna är alltid en stor upplevelse, resan i sig är helt underbar. Att gå runt på Panama Citys gator och se så många pilgrimer från olika länder lämnar ett intryck som inte försvinner. Tillsammans med flera hundratusen ungdomar köade vi för att komma in på fältet där vi skulle fira mässan med påven Franciskus.

Dagarna i Panama var fyllda av glädje, både över att vara på andra sidan jorden (som i sig är så häftigt!) men också för att man var där med så många unga katoliker som kom från alla världens hörn. Helt plötsligt var vi inte så få och ensamma som i Sverige. Vi har bröder och systrar i Kristus vart vi än åker! Det är en välsignelse från vår Herre. Vi är hemma i kyrkan vilket land vi än åker till.

Såklart blev det komplikationer under resans gång. Det blev för lite sömn under allt

för många nätter, värmen var något vi inte var vana vid, brist på vatten, och bussresan där vi fick stå vid tullen i 7 timmar och bara vänta på att få åka förbi. Men allt detta hör till och gör det till en pilgrimsresa och det gjorde helheten mycket vackrare. Vi delade med oss av det vi hade och gjorde små gärningar för att underlätta för varandra. Vi kom alla närmre varandra under dessa stunder.

Höjdpunkten

Efter några dagar i Panama så kom vi till Världsungdomsdagarnas höjdpunkt. Dagen då vi skulle vandra till fältet och sova där med alla andra unga pilgrimer hade kommit.

Vi samlades i de församlingar vi tillhörde i Panama och började tillsammans vandra mot fältet. Värmen var brutal och törsten gjorde sig påmind hela tiden. När vi gick på gatorna kom familjer ut och gav oss vatten och sprutade vatten på oss ur deras vattenslangar, ännu en gärning som visade deras välvilja och godhet.

Väl på fältet valde vi våra platser där vi skulle spendera de kommande timmarna. Några av oss fick chansen att vara nära scenen och påven under programmet på kvällen. Fältet är alltid en upplevelse. Men något som jag gärna hade velat är att tillbedjan den kvällen var längre. Den kändes kort och det behövdes mer tid för att verkligen få landa och umgås med vår Herre.

Timmarna gick och vissa sov medan vissa umgicks och sjöng hela natten. Dagen kom och det var dags för avslutningsmässan och

avslöjandet om vilket land vi skulle till nästa gång. Vi satt alla spända och tänkte på vilka rykten vi hade hört. Till slut skrek de ut Portugal och vi, pilgrimer, började på en gång skrika och fråga runt om vilka som planerade att åka dit.

Tillsammans med påven avslutade vi där Världsungdomsdagarna i Panama 2019.

Glädje och kärlek

Man tar alltid med sig något nytt från de Världsungdomsdagarna man åker på. Från Världsungdomsdagarna i Panama tog jag med mig deras glädje och den kärlek de har för Kristus. Den kärlek de visade oss pilgrimer när de tog emot oss i deras hem, både i Costa Rica och Panama, var överraskande.

Gud finns verkligen i dem i Costa Rica och Panama. Deras glädje och kärlek kommer jag aldrig att glömma. Jag hoppas att alla vi som fick vittna och uppleva detta tillsammans tog med det till Sverige, till våra hem och städer och delar det med alla vi möter. Att vi nu vågar och kan öppna upp oss för att de ska få se den kärlek Gud ger oss varje dag. Den glädjen och frid Han för in i vårt liv. Att vi öppnar upp oss så att de som aldrig mött Kristus kan få möta Honom i oss. På samma sätt som vi fick vittna om Kristus i våra värdfamiljer, alla volontärer som tog hand om oss och alla de pilgrimer vi mötte under tiden vi var på andra sidan världen.

Må Gud alltid vara glädjen och kärleken i vårt liv.

Sofia Engstrand

PORTRÄTTET

DIAKON BJÖRN HÅKONSSON

**“KYRKAN ANGER VÄGEN TILL HIMLEN.
DEN ÄR SOM EN BRA GPS”**

TEXT OCH FOTO: THURE GUNNARSSON

Lär känna en av våra mest kända katolska profiler. Björn Håkonsson har hållit i ungdomsläger, familjeläger, äktenskapsförberedande kurser, familjerådgivning, bibelföredrag, skrivit böcker och är nu stiftets barnskyddsombud. Allt gör han med samma entusiasm och delar alltid generöst med sig av sin stora kunskap om katolsk tro.

Björn är en av katolska kyrkans eldsjälar och har förmågan att fånga den som lyssnars uppmärksamhet med sina tydliga exempel och enkla förklaringar. Han kan tala om allvarliga och känsliga ämnen som många undviker, men alltid finns medmänskligheten och humorn närvarande. Men allt började i Köpenhamn på 60-talet.

– När jag var barn var vi protestanter som alla andra, men en vän i skolan var katolik. Han gav mig en katolsk medaljong, det gjorde också min mor och dessutom hittade jag en till på gatan. Nu hade jag tre små medaljonger och jag bar dem kring halsen med vördnad, berättar Björn.

Redan i barndomen fanns alltså en drag-

ning åt katolska kyrkan.

– Upptagen och konfirmerad i katolska kyrkan blev jag 1975, efter att min mamma hade konverterat. Jag gick då på högstadiet i en katolsk skola och visste vad jag sa ja till. Diskussioner med skolans kloka präster hjälpte mig sedan att förstå den kristna trons fulla sanning, fortsätter Björn.

UNG I SVERIGE

Björn har varit mycket engagerad i ungdomsarbetet här i Sverige.

– Vi hade ett otroligt bra ungdomsarbete i Danmark när jag var ung. Som vuxen tyckte jag att alla andra också borde ha det. Därför har jag försökt göra något liknande, fast det blev aldrig lika bra.

Kyrkan är viktig för unga anser Björn.

– Kyrkan anger vägen till himlen. Den är som en bra GPS. Utan kyrkan hamnar du i diket. Det är svårt att omvända sig när man är fyrtio och fullproppad med sig själv och sin egen lilla värld.

Samtidigt anser han att svenska katolska ungdomar måste inse att de tillhör den exklusiva eliten av rika i världen och att de ska bry sig om hur andra har det utanför Sverige.

– Det räcker inte att snällt hälsa på andra ungdomar vid VUD:en och byta helgonbilder med någon från ett fattigt land. Du ska studera sociala frågor, be Gud om inspiration och handla konkret. Ingen kan komma in i himlen som bara har struntat i att hjälpa medmänniskor i nöd.

När jag frågar Björn hur han i egenskap av psykolog ser på larmrapporterna om att många unga i de skandinaviska länderna mår psykiskt dåligt, svarar han:

– Självskadebeteende som vi ser allt mer av är ett rop på hjälp och det kan ha många orsak-

Namn: Björn Wally Håkonsson.

Född: Sankt Josefs hospital, Köpenhamn, Juldagen 1961.

Yrke: Barnskyddsombud, Stockholms katolska stift.

Studier: Filosofi, religion, psykolog och lite teologi.

Bor: Klostergården i Lund.

Familj: Fru, fyra pojkar med därtill hörande barnbarn: tre pojkar till.

Fritiden: Gillar mest att skriva och berätta.

Favorithelgon: Margareta av Castello.

Favoritmat: Frikadeller med ris och curry.

Dold talang: Dekorera.

er såsom svår ångest, missbruk eller jobbiga familjeförhållanden. Men jag tror också att det drabbar flickor som inte har lärt sig att det är okej att säga nej till killar och därför dras in i förnedrande relationer. Det gäller att stärka självkänslan och där är vår troren medicin. Du är fin oavsett vad andra tycker för Gud har skapat dig perfekt. Det är ju helt sjukt

att man inte ska få gilla sitt utseende. De där svält-modellerna i medierna är onaturliga - varför glo på dem? Det är något liknande med killar, men där handlar det kanske mer om att ingen verkligen lyssnar på dem och tar dem på allvar. Om du har en kompis som skadar sig själv måste du genast slå larm.

SAMHÄLLET OCH KYRKAN

Vi ser allt oftare hur svenska samhällets syn på hur du ska tro, tycka och handla kolliderar med katolska kyrkans syn.

– Svenska samhället är på flykt ifrån sitt protestantiskt-kristna förflutna som i sin tur är på flykt ifrån sitt katolska ursprung. Det förklarar allt. Sverige som stat och kungarike var en katolsk konstruktion från början. Det går alldeles utmärkt att vrida klockan bakåt och det är precis vad vi ska göra. Det gör inget om en växt är sjuk eller behöver tuktas om bara rötterna är sunda och starka. Rötterna till svenska samhället är ytterst vår katolska grund och den kan skjuta nya skott. Då blir allt bra.

“Tron på Gud ger glädje, perspektiv, mening – och ännu mer glädje.”

”Det gäller att stärka självkänslan och där är vår tro ren medicin.”

Att katolska kyrkan är en världskyrka och inte en stadskyrka som de protestantiska ser Björn som en fördel.

– För mänskligheten är från Guds sida en enda familj och därför ska kyrkan vara övernationell. En världskyrka är inte underkastad något nationellt intresse utan klarar av att hålla sig oberoende av alla särintressen. På så sätt kan kristendomens kärna bevaras oförfalskad och utgöra ett kritiskt korrektiv till alla sorters korruption och maktmissbruk. Katolska kyrkan har denna frihet men den motverkas i alla tider av dem som vill ha total makt över människorna.

TRO OCH FÖRNUFT

En av de viktigaste ledstjärnorna i västvärlden i dag är förnuftet som förväntas styra vårt tänkande och handlande. Finns det en plats för tron i en värld enbart styrd av förnuftet? frågar jag Björn.

Enligt kyrkans lära kan tro och förnuft ald-

rig motsäga varandra, för då har man antingen en felaktig bild av tron eller använder sitt förnuft dåligt. Gud och vetenskapen är inga motsatser. Jag tycker att den sekulära västvärlden är djupt oförnuftig. Den erbjuder oss en liberalism som gör människor ensamma och till egoister. Och den ger oss inget att hoppas på. Vi ska äta, sova och dö. Det är inte konstigt att människor mår illa av att leva så andligt fattigt. Tron på Gud ger glädje, perspektiv, mening – och ännu mer glädje.

KÄRLEK

Björn arbetar också med att förbereda par inför äktenskapet. På frågan om han har något råd till den som precis blivit förälskad i någon svarar han:

– Om du är kär så spring för livet, du riskerar hamna i äktenskap. Nej, jag skojar! Det där är väldigt svårt. Jag vet inte. Man får hålla huvudet kallt, men de flesta tappar förnuftet och skadar sig själva för att de går för långt. Mot förälskelse hjälper ingen medicin. Lite sunt avstånd ska finnas mellan könen, annars blir det krångel.

– När du hittar någon som du älskar gäller det att inte bara tänka på om personen är den rätta för mig utan våga fundera över om jag verkligen är bra för den andre. Kan jag vara den andres lycka? Vad hjälper det om jag är upp över öronen förälskad i någon, om jag inte är den som personen är skapad för?

STUDERA DIN TRO

Jag frågar Björn om det finns något han skulle vilja säga till alla unga katoliker?

– Vad hjälper det att tillhöra den sanna religionen om du inte har förstått den? Du ska studera din tro, ställa dina trosfrågor, lära känna Gud och allt han gör för oss, och anstränga dig för att leva efter hans vilja med hull och hår. Annars är du så som en prins som inte vet vem han är utan tror att han är född till luffare, avslutar Björn. ■

DOMINIKANERNA ORDNAR I SVERIGE

ATT VARA DOMINIKAN I SVERIGE

Text: Bénédicte Cedergren

Syster Katarina och Broder Pierre-André tillhör båda dominikanorden och lever i två olika kloster i södra Sverige. Båda deras vägar har varit krokiga och ibland inneburit svåra val. Men två saker har de gemensamt: De lever ett liv som de för 25 år sedan aldrig hade trott att de skulle leva men de tvekar inte en sekund på att vägen som de har valt att vandra är den rätta.

SYSTER KATARINA: ”WOW, VILKET LIV!”

Syster Katarina trädde in i Sankt Dominikus Kloster i Rögle år 2010 då hon var 47 år. Innan dess hade hon arbetat som arbetsterapeut i vården och senare levt i en kommunitet innan hon insett att hon hade en mer kontemplativ kallelse. Då började den stora resan fastän tankarna egentligen funnits länge.

– De första tankarna på klosterliv började nog vid 23-24 års ålder, berättar syster Katarina. Men det tog ganska lång tid för mig att komma ”till skott”. Jag började då åka till olika kloster för att orientera mig och för att få prata med någon om mina funderingar. Jag uppmanades av en syster att försöka urskilja min djupaste längtan. Man har så mycket man vill på det ytligare planet, men i djupet fann jag en stark längtan efter Gud som drev mig mot klosterlivet.

Det djupa bönelivet som syster Katarina fann då hon började åka ner till Rögle kloster på sin själasörjares uppmuntran drog henne till dominikanorden. Hon beskriver den dominikanska traditionen som otroligt rik,

och hon kunde inte göra någonting annat än att öppna sig för den och förundras. Hennes familj var dock inte lika entusiastisk.

– Det var inte så lätt för dem i början tror jag, förklarar syster Katarina. Det kom många frågor, kanske fanns det en viss oro. Vi hade inte växt upp med någon klostervana, så det var inte konstigt att mitt val väckte frågor. Idag har jag en fin relation till min familj. Vi ses inte så ofta, men vi tar vara på tillfällena. Jag hade ganska många vänner innan jag trädde in. Ett par av dessa finns kvar fortfarande, men min tid räcker inte till för att upprätthålla många kontakter. Självklart får man träffa familjen och vänner kan också komma på besök. Fast det får ske vid tillfällen då man har tid. Vi ruckar inte på vår klosterrytm/böner, utan vänner/familj får komma då det passar in under dagen.

2017 gav syster Katarina sina eviga löften. Hon berättar att dagarna i klostret ramas in av böerna: Dagarna börjar med tillbedjan klockan 6:40, Laudes klockan 7:30, Rosenkransbön klockan 11:50, Sext klockan 12:10, Inre bön klockan 16:50, Mässa (integrerad med vesper) klockan 17:30, Lectio divina (andlig läsning) klockan 19:30 och Kompletorium klockan 20:40. Utöver de fasta bönetiderna spenderar systrarna sina dagar åt enskilda studier, åt eget arbete och åt att sköta om klostret. Syster Katarina är klostrets gästsyster, vilket innebär att hon svarar på mail och bok-

ningar, tar emot gäster, förbereder gästrum, samtal osv.

– Det är väldigt rikt med hela liturgin, studierna, gemenskapen... att få lära sig och upptäcka nya saker hela tiden... Jag tycker mycket om just kopplingen mellan kontemplation och mission, som är starkt betonad i Dominikanorden, svarar syster Katarina när jag frågar henne om vad hon gillar mest med dominikanorden. Wow vilket liv! Att få ge vidare till andra det man själv tagit emot. Vi är en predikarorden. Studierna betyder också mycket för mig. Jag har fått fördjupa mig i helgonet Katarina av Siena, då jag har översatt en bok om henne till svenska. Hon är en fascinerande person och hennes undervisning är otroligt rik. Hon behöver bli mer känd!

Att välja klosterlivet innebär dock att välja bort ett liv med familj och barn. För många är det precis det valet som skapar tvivel, men för syster Katarina var det inte så svårt.

– Jag hade kunnat tänka mig äktenskap. Men för mig var det inte så svårt att avstå det. Längtan efter Gud var starkare och tog över. Man måste ju välja väg. När man lever detta liv finns det en viss ensamhet, och det skall vara så. Det tomrummet är till för att ge mer plats åt Herren. Barn är inte så konstigt om man i ett visst skede kan sakna, som en moder. Men med tiden ger man något av den omsorgen i kontakten med andra.

Sitt val att gå in i kloster har syster Katarina aldrig ångrat.

– I grunden tvekar jag inte. Men visst kan tanken fara genom huvudet då man sätts på prov i någon situation, då det är svårt. Men det är ju på ytplanet. Gud har gett oss en fri vilja. Han vill ha det så. Men jag tror inte man blir helt lycklig, om man väldigt medvetet väljer bort det man tydligt uppfattar som Guds vilja. Klosterliv handlar om kärlek, Guds kärlek som drar, attraherar oss, och vi får svara. Det är stort!

Fyra snabba frågor från unga katoliker

Vad händer om man känner att Gud kallar en till klosterlivet men man själv inte vill det? Får man säga nej till Gud?

– Jag tror man skall bära fram alltihop i sin bön inför Gud. Gud tvingar ingen. Vi människor har ofta olika viljor inom oss. Frågan är vilken av dessa viljor som är starkast/djupast? Det kan ta tid att urskilja det. Att det samtidigt med en längtan att ge sig helt till Gud kan finnas ett motstånd på någon punkt är nog ganska vanligt. Ett motstånd att bryta upp, oro vad andra skall säga, om man klarar av det m.m. Men om man ändå tar ett litet steg i tro, märker man att Gud hjälper och bär.

Gud har gett oss en fri vilja. Han vill ha det så. Men jag tror inte man blir helt lycklig, om man väldigt medvetet väljer bort det man tydligt uppfattar som Guds vilja.

Kan man ångra sitt beslut att gå in i kloster?

– Vägen in i klosterlivet är lång, med olika steg för att urskilja kallelsen. Detta är nödvändigt för att beslutet skall vara grundat i en visshet om kallelsen. Skulle det ändå ske att personen vill bryta upp, är det en allvarlig fråga, som måste tas seriöst, och prövas. Sådana tankar kan vara en frestelse då något känns jobbigt. Men kommer personen fram till att han/hon måste lämna tvingas man inte kvar. Dock sker utträdet i olika steg.

Kan det hända att man som ordensfolk blir kär i någon? Vad gör man då?

– Det kan säkert inträffa. Men det finns inte mycket tid att odla något sådant, så risken är inte så stor. Men skulle det ske, är det viktigt att vara observant i tid. Att tala om det för någon. Ofta är det ju ett tecken på att man kanske inte lever helt överlåten, och börjat leva sitt eget liv. Då har man kommit vid sidan av kallelsen, och behöver hjälp.

Vilket är ditt bästa urskiljningstips?

– Jag tror det är mycket viktigt att ta emot vägledning från någon, då man söker kallelsen i sitt liv. Någon man känner förtroende för. För mig har det varit avgörande tror jag. Det är svårt, jag skulle nästan säga omöjligt, att gå vägen på egen hand. Det är lätt att ta miste. Tids-aspekten i urskiljning av kallelsen är viktig, "timing". Vissa saker behöver mogna i en, då får man inte rusa på, tankar måste "prövas" innan de sätts i verket. Andra stunder måste ett beslut fattas och inte skjutas upp. Denna lyhördhet behöver man ofta hjälp med, för det är svårt att se och förstå allt själv. Så, ta vara på de ledare ni har knutna till SUK, de är ju till för er!

BRODER PIERRE-ANDRÉ: "HAN KALLADE MIG"

Broder Pierre-André trädde in i dominikanorden i hemlandet Frankrike i september 2011 vid 30-års ålder. Fyra år tidigare hade han urskilt sin kallelse.

– Jag var 26 år gammal när jag "fick" min kallelse. Det var tack vare min baptistpastor i England som jag verkligen lärde mig att läsa bibeln och urskilja min kallelse att ta min tro på allvar och bli en lärjunge. Men det var först under min farfars begravning, som jag ledde (på grund av prästbristen i Frankrike har lekmän tillåtelsen att leda begravningar i katolska kyrkan), som jag förstod vad Gud ville med mig: Han kallade mig till att bli katolsk präst.

Men det var enklare sagt än gjort. Efter tre år i prästseminariet insåg broder Pierre-André tre saker: Han ville inte bli stiftspräst eller kyrkoherde, Han ville leva i en gemenskap och kände ett behov av regler för att följa Jesus Kristus. Därför sökte han sig till dominikanorden.

– Predikarorden, som är vårt rätta namn, verkade närmare det jag sökte och hade funnit i bibeln i Apostlagärningarna 2:42–47: "De som tog till sig hans ord lät döpa sig, och den dagen ökade de troendes antal med inemot tre tusen. Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna. Alla människor bävade: många under och tecken gjordes genom apostlarna. De troende fortsatte att samlas och hade allting gemensamt. De sålde allt vad de ägde och hade och delade ut åt alla, efter

vars och ens behov. De höll samman och möttes varje dag troget i templet, och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med varandra i jublande, uppriktig glädje. De prisade Gud och var omtyckta av hela folket. Och Herren lät var dag nya människor bli frälsta och förena sig med dem." Dessutom gillade jag idén med att gå ut och predika. Jag kände att dominikanorden var den rätta platsen för mig.

Ett år senare, i september 2012, avlade broder Pierre-André sina första löften och tre år senare, i augusti 2015, sina eviga löften.

– Jag växte upp i en katolsk familj där det är vanligt att gå i kyrkan och engagera sig. Min familj förstod min kallelse även om det nog var lite svårt för dem att förstå i början. De flesta av mina vänner är icke-kristna, så det fanns några som slutade prata med mig. Men så är livet. Jag tog inte åt mig särskilt mycket. Det svåra med att följa min kallelse har varit att behöva acceptera att jag aldrig skulle kunna bli en pappa, det tog mig tid att acceptera.

Eftersom han visste att det fanns ett behov av en broder i dominikanbrödernas kloster i Lund i Sverige, anmälde han sig som volontär för att åka ifall att provinsen som han tillhörde skulle begära det. 2016 kom han därför till Sverige och den 2 juli 2017 prästvigdes han. Sedan dess arbetar broder Pierre-André som ungdomspräst för södra Sverige där han åker runt och föreläser, predikar och träffar ungdomar när han inte är hemma i klostret i Lund. Han beskriver flytten till Sverige som det bästa med det liv han lever idag trots att hans familj och vänner bor i Frankrike och att det därför är svårt att träffa dem när han vill.

– Jag har en favoritsvers i bibeln som är som en kompass för mitt liv: "Herren sade till Abram: "Lämna ditt land, din släkt och ditt hem, och gå till det land som jag skall visa dig. Jag skall göra dig till ett stort folk, jag skall välsigna dig och göra ditt namn så stort att det skall brukas när man välsignar." (1 Mos 12:1–2) Och dominikanorden ger mig möjligheten att leva denna vers. ■

SUK:S ÅRSMÖTE

Helgen den 15-17 mars var det dags för 2019 års årsmöte för Sveriges Unga Katoliker.

Ett nittiototal representanter för regioner och lokalföreningar hade samlats på katolska kyrkans Stiftsgård Marielund på Ekerö utanför Stockholm för att hålla årsmöte för Sveriges Unga Katoliker (SUK).

Det blev långa dagar och sena kvällar för att hinna med alla de punkter som stod på dagordningen. Mötesförhandlingarna varvades med mäs-
sa, mat och umgänge.

WORKSSHOP

I workshopgrupper fick deltagarna på årsmötet diskutera motioner, budget och verksamhetsplan. Det blev bra diskussioner med många kloka åsikter. Nya ledamöter till styrelsen valdes också under helgen.

Stiftets ungdomspräster,

ungdomssyster, ungdomskonsulent och generalvikarie Pascal Lung deltog också i helgens möte. Prästerna höll i de uppskattade mässorna och andakterna.

I år besöktes årsmötet av representanter för Norges Unga Katoliker och Danmarks Unga Katoliker.

ÅRETS TEMA

Under årsmötet beslutades det att 2019 års tema för SUK skulle vara *"Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt"*. (Luk 1:38) Det är det svar som Maria gav ärkeängeln Gabriel som kom med bud till henne om att hon skulle föda Guds son Jesus Kristus. Citatet är hämtat ur Lukasevangeliet 1:38. ■

MÖT SUK:S NYA STYRELSE

Lär känna de som sitter i styrelsen för 2019

Vanessa Nacional, ordförande, Göteborg

Sysselsättning: Jag har under mitt ordförandeskap ägnat mycket fokus på att resa runt i Sverige för att träffa ungdomar i lokalföreningar och regioner. Under mina "lediga"

dagar arbetar jag på H&M.

Favorithelgon: Heliga Rita av Cascia, som är skyddshelgon för hopplösa fall.

Bäst med min katolska tro: Att katolska kyrkan är universell - vart man än befinner sig känner man igen sig under mässan, vare sig man är i Sverige, Costa Rica eller Filippinerna. Min personliga relation med Gud skapar en inre frid hos mig som jag får genom daglig bön och där jag upplever Hans närvaro som starkast genom lovsång under sakramental tillbedjan.

Det jag vill att SUK ska utveckla: Att inspirera ungdomar till att engagera sig mer i karitativt arbete och öka förståelsen för barmhärtighetsgärningar.

Karolina Danilczuk, vice ordförande, Stockholm

Sysselsättning: Jobbar som ungdomskonsulent i Sankta Eugenias Katolska församling i Stockholm.

Favorithelgon: Den helige Giovanni Bosco. Han är min stora inspiration!

Bäst med min katolska tro: Gemenskapen och möjligheten att kunna växa tillsammans genom olika diskussioner och aktiviteter.

Det jag vill att SUK ska utveckla: SUK ska erbjuda innehållsrika ledarutbildningar för ungdomar som vill engagera sig i sina församlingar. Hur vi på bästa sätt planerar läger men också hur våra olikheter i ledarstilar kan föra oss samman och göra oss till ett starkare ledarteam.

Bashar Deesha, kassör, Västerås

Sysselsättning: Designingenjör

Favorithelgon: Sankt Antonios

Bäst med min katolska tro: Den styrkan och vägledning som jag får genom tron.

Det jag vill att SUK ska utveckla: Att få alla barn och ungdomar att känna sig lika välkomna.

Robel Domenico, sekreterare, Stockholm

Sysselsättning: Redovisningskonsult

Favorithelgon: Johannes Paulus II

Bäst med min katolska tro: Att veta att det finns en massa miljoner som tror på samma sak som jag och att vi alla har vår tro gemensamt.

Det vill jag att SUK ska utveckla: Fortsätta få ungdomar att utveckla sig i sin tro och få ungdomar att vara nära kyrkan.

Stefan Bertha, ledamot, Örkelljunga

Sysselsättning: Inside Sales

Favorithelgon: Helige Antonius och Ärkeängel Mikael.

Bäst med min katolska tro: Vår syn på förlåtelse samt vårt katolska arv i våra samhällsinstitutioner.

Det vill jag att SUK ska utveckla: Att vi finner strukturer i förbundet så att ungdomar hittar sin plats i Kyrkan. Att de har en plats att kunna finna sina passioner, inspireras av varandra och känna sig hemma i. En plats där vi enas istället för att splittras.

Nicolaus Fredestad, ledamot och sammanställande för Verksamhetsutskottet, Göteborg

Sysselsättning: Psykolog

Favorithelgon: Mitt skyddshelgon, Sankt Nicolaus av Myra.

Bäst med min katolska tro: Att den är vägen till det eviga livet och ger oss de nådemedel som krävs för att nå detta mål. Min tro hjälper mig att vara fränkopplad från världen på samma gång som jag lever i den. I ett sekulärt land som Sverige är det ett stort privilegium att få tillhöra den katolska kyrkan som ständigt påminner oss om att inte leva för jordiska ändliga ting utan istället välja ett liv av oändlig mening förenat med Gud. **Detta vill jag att SUK ska utveckla:** Fokus på det andliga, vacker liturgi på våra läger och med mässor både i ordinarie- och den traditionella latinska-formen. Arbete i media med organisationer som exempelvis EWTN Nordic. Läger och aktiviteter för gruppen unga Vuxna för att utvecklas tillsammans i tron utifrån frågor som är relevanta för ålderskategorin.

Mirna Khaton, ledamot, Södertälje

Sysselsättning: Studerar till högskoleingenjör inom innovation, produktion och logistik. Dessutom är jag en väldigt aktiv ungdom i kyrkan

liksom trosundervisning, församlingen samt i föreningen.

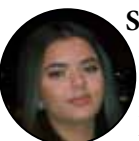
Favorithelgon: St. Faustina. Hennes liv är en inspiration för mitt liv.

Bäst med min katolska tro: Den mäktigaste upplevelsen är absolut den då jag under varje gudstjänst får ta emot Jesu kropp och blod. Att öppna mitt hjärta och ha den heliga familjen i det, är underbart. Dessutom att få veta att Gud alltid har sin famn öppen för mig när jag är i behov av det och skyddar mig från all ont.

Det jag vill att SUK ska utveckla: Jag vill att SUK ska utstråla sin tro för hela Sverige och

världen och genom sina handlingar visa för människorna att vi är världens salt! Jag vill vara en bro för den kaldeiska folkgruppen in i det svenska samhället och försöka föga samman den eftersom vi alla är syskon i Jesu namn!

Damiana Sabah, ledamot, Västerås

Sysselsättning: Läser fjärde terminen på Statsvetarprogrammet

Favorithelgon: Teresa av Avila, kyrkans största kyrkolärare.

Bäst med min katolska tro: Att vi får möjlighet att efterlikna vår frälsare som dog på korset för våra synder här på jorden. **Det jag vill att SUK ska utveckla:** Växa i gemenskap, kärlek och tro. Bjuda in våra sysstrar och bröder till Guds hem, tillsammans är vi starkast.

Simon Danielsson, suppleant, Stockholm

Sysselsättning: Sedan jag äntligen blivit färdig med min Ekonomutbildning inom finans och skatterätt vid Handelshögskolan i Stockholm jobbar jag nu heltid på

Swedbanks huvudkontor.

Favorithelgon: Den helige Antonius av Padova. Han är väldigt stark i förbön, ge honom en chans!

Bäst med min katolska tro: Att den är sann, att vi i kyrkans famn kan föras till vårt himmelska hemland.

Det jag vill att SUK ska utveckla: Bli ännu bättre på att hjälpa ungdomar över hela Sverige genom att bidra med de nödvändiga medel som krävs för att nå den helighet Vår Herre förväntar sig av oss.

FATIMA

EN AV VÄRLDENS STÖRSTA PILGRIMSORTER

TEXT OCH FOTO: VALERIA GUNNARSSON

I Portugal finns en av de största katolska pilgrimsorterna. Fyra miljoner pilgrimer åker årligen hit för att besöka orten Fatima där Maria uppenbarade sig för tre små barn. Sanctus ger dig allt du behöver veta för att åka dit.

Fatima är en mycket välbesökt pilgrimsort. På denna vackra plats uppenbarade sig jungfru Maria till tre små herdebarn för att be dem ägna sig själva till evangeliets budskap: trofasthet, ånger, bön, samt att be rosenkransen varje dag för fred på jorden.

Några år senare har platsen blivit en populär vallfärdsort för pilgrimer från alla världens hörn.

Sanktuariet i Fatima är idag en av de populäraste platserna dedikerad till Jungfru Maria. Påve Franciskus besökte Fatima för bara två år sedan för att fira hundraårsjubileumet där han helgonförklarade två av barnen.

UPPENBARELSERNA

Här för över 100 år sedan uppenbarade sig

Jungfru Maria sex gånger till den då 9-åriga Lucia, 10-åriga Francisco och hans 7-åriga syster Jacinta mellan maj och oktober år 1917. Den sista uppenbarelsen blev miraklet med solen, där tusentals kom för att bevittna den förutsagda uppenbarelsen.

RESA TILL FATIMA

Du tar dig smidigt hit genom att förbeställa en bussbiljett till en av de timvis avgående bussarna från centralbusstationen i Lissabon. Bussresan tar ca. 1,5 timme.

På grund av den vackra ljusprocession som sker varje kväll efter solnedgången spenderar de flesta natten i Fatima. Att uppleva ljusprocessionen är en mycket fin upplevelse.

I Fatima finns gott om restauranger och

hotell. Viktigt är dock att boka övernattnings i god tid om du planerar att komma under högsäsongen, då hundratusentals pilgrimer besöker Fatima.

BÄSTA TIDEN ATT RESA

Vill man uppleva Fatima när det är som bäst och dela upplevelsen med hundratusentals andra pilgrimer är det bäst att resa under högtiderna. Dagen för den slutliga uppenbarelsen firas den 13:e varje månad från maj fram till oktober.

Saker du absolut inte får missa på plats i sanktuariet är Fatimabasilikan.

Finns intresset att uppleva mer kring Fatimas religiösa historia bör man även se till att besöka museet i byn Adjustel vilket var hemmet där Jacinta och Francisco levde, Lucias barndomshem, vaxmuseet samt Via Sacre. Via Sacre är en väg kantad med små kapell, baserad på den väg de tre små herdarna gick som leder fram till byn Adjustel.

Interiören från Fatimabasilikan.

FAKTA FATIMA

Plats: Fatima ligger i mellersta Portugal, hundratjugo kilometer norr om Lissabon.

Antal besökare: 4 miljoner per år
I omgivningen: Det gotiska klostret Batalha ligger mindre än 20 km bort och Tomars berömda Kristus kloster, nästan tusen år gammalt, ligger bara 30 km bort.

De tre herdebarnen Jacinta, Lúcia och Francisco som Jungfru Maria uppenbarade sig för.

ETT ANDLIGT MINNE FÖR LIVET

Har du möjlighet bör du absolut ta chansen att uppleva denna vackra och andliga plats. En resa hit är svår att glömma. Så boka resan, packa väskan och gör dig redo att resa till Fatima och glöm inte att som Maria bad de tre små herdarna att göra: ”be, be väldigt mycket och gör uppoffringar för syndarna. Många själar kommer till helvetet för att de inte har någon som ber och gör uppoffringar för dem.”

BLI BÄTTRE PÅ MÖTEN!

Vill du att styrelsemötena går smidigare?

SUK anordnar en utbildning i styrelsemötesteknik under året. Utbildningarna sker regionalt.

Kontakta din konsulent eller se på www.suk.se för att få veta mer.

FÖR ATT VÄRLDEN SKA FÅ LEVA OM SUK:S RIKSLÄGER: TA DITT KORS OCH FÖLJ MIG!

TEXT OCH FOTO: BÉNÉDICTE CEDERGREN

"Och han sade till alla: "Om någon vill gå i mina spår måste han förneka sig själv och varje dag ta sitt kors och följa mig." (Luk 9:23)

Så löd lägrets tema som jag redan hade hunnit längta efter ett bra tag. Inom mig brann längtan efter att få träffa mina vänner från alla delar av Sverige, hungern efter att få lära sig mer om tron, och spänningen inför vad helgen skulle förändra inom mig; och det var med både nervositet och spänd förväntan som jag satte mig på bussen för att åka till Stiftsgården Marielund där lägret skulle äga rum. Kanske var det på grund av precis de nerverna som jag sedan åkte fel och hamnade ute vid Alby på Färingsö istället för Älby på Ekerö. Long story short så lyckades jag ändå komma fram till lägret innan det ens hade börjat – men det är en annan berättelse för en annan gång.

Det nya för mig var att jag inte anlände till lägret som endast lägerdeltagare utan även som lägerledare. Ansvaret och äran gjorde att perfektionisten inom mig gnuggade händerna med en enda tanke: Detta skulle bli det bästa lägret någonsin i SUK:s historia.

ATT FÖLJA JESUS I VARDAGEN

Lägret ramades in av fantastiska föreläsning

gar och underbar liturgi. Vi började fredagskvällen med ett inspirerande tal från Opus Dei-numerarien Denis som talade om hur vi kan följa Jesus i vardagen. Han förklarade bland annat att eftersom livet har en mening, så har allas våra vardagar också en mening, och därför är vi kallade till att göra det absolut bästa som vi kan av varje dag för att ära och följa Kristus.

Han tog sedan exempel på Jesus själv, Guds son och intellektet bakom hela universum, som föddes i en helt vanlig familj och arbetade som snickare, för att visa oss det går att leva fullständigt kristet liv som också är ett helt normalt och lyckligt liv, ett liv som vi alla är kallade till att leva. Denis menade att vi inte behöver leva spektakulära liv eller vara varken märkvärdiga eller utomordentliga människor för att följa Jesus.

ATT BÄRA SITT KORS OCH FÖRNEKA SIG SJÄLV

Ordet som var i fokus under helgen var ordet "kors". Lördagen ägnades därför åt två vittnesbörd från två kvinnor som burit på två tunga kors – Ulrika berättade om förlusten av sin 13-åriga son Gabriel i en fruktansvärd olycka samt hur hon har kunnat gå vidare med Guds och hennes medmänniskors hjälp; Tatlat berättade om hur hon lämnade Islam som

ung flicka för katolska kyrkan och tvingades fly och förneka sin familj och den tro som länge varit hennes – samt två föredrag från två präster – Fader Künkel och fader Joakim – som talade mer om korsets innebörd och hur vad det innebär att bära sitt kors varje dag. Orden som alltid kommer att förbli hos mig är Fader Joakims ord:

"Korset handlar framför allt om kärlek. [Jesus] ger sitt liv på korset för att världen ska få leva. Så när Kristus säger att vi ska ta vårt kors och följa Honom, så innebär det den här grundläggande förändringen av det egna livet. Vårt kors, ert kors, det är alltså det sätt på vilket ni ska älska Gud och er nästa, det unika sätt för dig och dig och dig, det unika sätt på vilket ni ska ge ert liv för att världen ska få leva."

EN NY SYN PÅ KORSETS INNEBÖRD

Jag som fram till lägrets start hade trott att "kors = lidande" fick en ny syn på livet: Mitt kors är alltså det sätt på vilket jag ska älska Gud och min nästa.

Vad jag har lärt mig är att, att bära sitt kors är att ta sig an uppgifter för att älska Gud, att lämna sitt egocentriska jag och lägga all sin fokus och kärlek på Kristus och sina medmänniskor precis som Jesus gjorde. Jesus älskade Gud och människan så mycket att han bokstavligen gav sitt liv för att människan skulle kunna räddas och gudomliggöras, utveckla sin fulla potential och bli hennes sanna jag: Det var hans kors, sättet på vilket han äls-

skade Gud och människan.

Våra kors ser lite annorlunda ut. Mina sätt att älska Gud och min nästa är till exempel att sjunga i kör då jag får lovprisa Gud; ansvara för min församlings ungdomsgrupp och drivas av viljan att föra andra ungdomar närmare Gud; och att driva min katolska blogg för att ära Gud och sprida det glada budskapet till så många människor som möjligt. När vi lever för att älska Gud och sprida sanningen bär vi våra kors!

Det kommer att finnas svårigheter på vägen som kommer få oss att vilja bromsa från att helt och fullt ut älska Gud, oss själva och vår nästa. Det finns människor som förtrycks, förföljs och till och med dödas för sin tro i vissa länder; i moderna Sverige är det mer fråga om mobbning, utfrysning eller att bli hatad eller utskräddad. Även sjukdomar, lidanden eller olyckor kan få oss att tvivla på Gud eller få oss att ifrågasätta vår tro.

Vi får inte glömma att genom att bära våra kors så hjälper vi Gud att frälsa världen. För, om vi älskar vår nästa så vill vi ju hans eller hennes bästa och att han eller hon ska känna Gud, sanningen. Vi vill att han eller hon ska räddas, bli sitt sanna jag och gudomliggöras. Så om vi bär våra kors så hjälper vi till med att öppna människornas öron för Guds ord och deras hjärtan för Guds kärlek och nåd. På så sätt kan vi delta i Guds frälsningsverk, på så sätt kan vi ge våra liv för att världen ska få leva. ■

STRÄVAN EFTER GEMENSKAP

MARIAS OBEFLÄCKADE ROSENKRANS (MOR)
LÄGER DEN 1-3 MARS.

Hos många deltagare märker man vilken lättnad det är att ha ett tillfälle att stärka varandra i tron samt inspirera varandra. Men också för att se, att ens trosfränder stöter på samma problem som en själv. Att kunna föra en givande, men ungdomlig dialog om hur man hanterar världens problem samt om hur man växer från denna tids problem och bekämpar dem med Kyrkans hjälp.

Ett av föredragen under helgen tog upp vikten av andlig gemenskap och bön när Diakon Hans berättade om den "Stridande Kyrkan" som vi kristna här på jorden är och sedan om den "Lidande Kyrkan" (Skärselden) och den "Segrande Kyrkan" i Himmelriket. Alla dessa hör ihop, och fyller en treenig roll med varandra.

Temat för lägret var från Efesierbrevets 4:e kapitel vers 3-4: "Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp". Just detta är verkligen meningen med dessa helger. Att tillsammans växa och vara en enhet likt en stor fästning som skyddar mot många faror.

För många kan det vara svårt att vara ensam med sin tro, men är man fler och man verkligen strävar efter att bevara den andliga enheten så blir vår tro orubbligt stark, och det var verkligen något underbart att få inspireras av föreläsare men också av andra deltagare. Det finns verkligen ett sådant vackert djup i många ungdomar idag som man själv inte lagt märke till i sin egen yngre ungdom.

Med nästan ett 40-tal personer på plats i Långserum i närheten av Jönköping så förgylldes helgen med Den Heliga Mässan, tillbedjan, tillfälle för bikt, fantastisk mat, barmhärtighetens rosenkrans, rosenkransen varje kväll och chans till att diskutera och dela med sig av sin tro i grupper.

Vår lokalförening som anordnade lägret är till just för bönen. Varje kväll klockan 21 ber vi med vår lokalförening antingen på Skype (eller utanför Skype) för bland annat Sveriges omvändelse och för flera personliga intentioner som personer kan skicka in genom att skriva till oss eller kommentera i vår grupp på Facebook.

Det är en mäktig känsla att veta att det finns unga katoliker som använder vårt främsta vapen för att be för oss och för våra vänner och familjer. Det står skrivet i 1 Tessalonikerbrevet 5:17: "Be ständigt".

Under lägret hade vi också äran att ha vår ungdomspräst Broder Pierre André under hela helgen. Han höll också ett föredrag, tog hand om tillbedjan, firade Heliga Mässor och var under helgen vår andlige vägledare. Jönköpings kyrkoherde P. Joseph Maria tog sig tiden att ha ett föredrag där han tog med sig sitt kamera-team från mediaprojektet "Katolsk Horisont". Detta föredrag fick många ungdomar att försöka spetsa öronen extra av Pater Josephs expertis! Deltagarna kunde också inspireras av de yngre förmågorna.

Bland annat SUK-Västs konsulent som pratade om sin omvändelse men även författaren Roberto som berättade om sitt liv och om sin bok. Deltagarna var nöjda från dag ett och denna helgen var verkligen en gåva från Gud! Helgens tema med att vi skulle vara en enda kropp och en enda Ande i vår tro uppfylldes verkligen med vår fina gemenskap. I vårt samhälle idag finns det tillräckligt mycket hat och splittring.

Därför är det verkligen viktigt att vi kristna i vår tid verkligen tänker igenom vad vi gör och hur vi handlar och enas i vår tro trots många av våra olika åsikter i Kyrkan. Att vara enad i gemenskap i en enda sann Kyrka är verkligen otroligt viktigt i denna tid, det kan vara skillnaden för många att ta steget in i Kyrkan eller ut. Därför är det viktigt att vi stöttar varandra och stärker varandra!

Stefan Bertha, styrelseledamot i MOR.

BOKTIPS

Hej!

Jag heter Sara Fredestad. Sedan barnsben är jag en bokslukare och som vuxen har kärleken till böckerna blivit ett jobb som bokförläggare på Catholica. Jag har fyra barn mellan 4 och 14 år och är därför alltid på jakt efter bra läsning. Det kommer väl till pass när jag nu ska tipsa om böcker här i Sanctus.

Sara

Sophies liv i nazisternas Tyskland

Få personers livsöden har berört mig så som Sophie Scholls och hennes liv kan man läsa om i boken Sophie Scholls korta liv av Herman Vinke. Sophie växer upp under 30-talet i Tyskland, en svår tid. Arbetslöshet, politisk oro och brist på framtidstro präglar landet och när Hitler

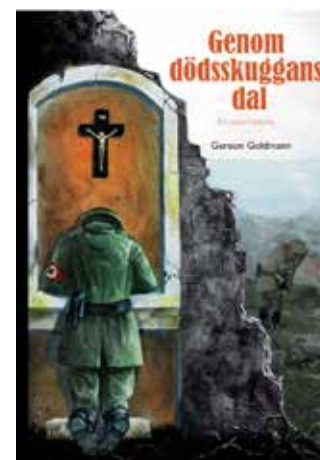
kommer till makten verkar han ha lösningen på många problem. Sophie och hennes syskon dras med i entusiasmen – de älskar ju sitt land och vill se det blomstra. Men när de ser hur deras judiska vänner behandlas och bit för bit inser vad nazismen står för så förändras allt.

Så småningom börjar Sophie studera vid universitetet i München, där även hennes bror Hans läser. Inom dem har en övertygelse vuxit fram: Man måste göra nånting själv för att inte ha någon skuld. De bildar en hemlig motståndsgrupp tillsammans med några vänner. De kallar sig för "Den vita rosen" och sprider Hitler-kritiska flygblad. I samband med en

aktion grips de sex personer som utgör Den vita rosens inre krets och döms till döden. Sophie avrättas endast 21 år gammal. Hon var beredd att offra allt för sin övertygelse.

Den kristna tron var av central betydelse för Den vita rosen. Med hjälp av den kunde de förstå hur diabolisk nazismen var, och det var ur den som de hämtade kraften och modet att göra motstånd. I gruppen fanns protestanter (Hans och Sophie), katoliker (Kurt Huber, Willi Graaf och Christoph Probst som döptes alldeles före sin avrättning) och en ortodox (Alexander Schmorell). Alex Schmorell är idag upptagen bland de ortodoxa martyrererna och Willi Graf är under utredning för saligförklaring.

Genom dödsskuggans dal

En annan bok, som utspelar sig under samma tidsperiod är Genom dödsskuggans dal av Gereon Goldman. Även den skildrar en sann historia om en ung person som inte ger upp sin tro och sin moraliska övertygelse,

trots att han rekryteras till Hitlers elitsoldater, SS. Boken är ett rafflande äventyr som tar läsaren genom ett krigshärjat Europa och den vittnar kraftfullt om Guds försyn och om att bönen kan övervinna alla hinder.

Bli en säkrare ledare

Sveriges Unga Katoliker erbjuder tillsammans med studieförbundet Bilda en ledarutbildning under 2019. Håll utkik på www.suk.se för datum och plats.

UNG KATOLIK I MALMÖ SANCTUS TAR PULSEN PÅ UTBUDET

TEXT: THURE GUNNARSSON FOTO: MUK

Sanctus har besökt Malmö för att se vad som finns där för dig som är ung katolik. Följ med och se hur unga katoliker har det i staden.

Malmö är Sveriges tredje största stad och med sitt läge på vägen till Danmark och Europa är det för många bara ett ställe som passeras på vägen mot kontinenten. På 35 minuter tar du dig till Köpenhamn över Öresundsbron. I Skåne där Malmö ligger är det tätt mellan de katolska kyrkorna och det är aldrig mer än högst några mil till en ny stad och en ny katolsk kyrka eller ett kloster.

TVÅ FÖRSAMLINGAR

I Malmö finns två församlingar Vår frälsares församling i centrala Malmö och Maria i Rosengård församling som ligger i stadsdelen Rosengård. Det finns cirka 130 aktiva barn och ungdomar i staden totalt om man räknar in alla.

Det är i Vår Frälsares församling som huvuddelen av verksamheten äger rum. I församlingen finns det två föreningar som vänder sig till unga, Katolska Barn och Ungdomsföreningen (KBU) och Malmös Unga Katoliker (MUK).

KBU är föreningen som i huvudsak arrangerar olika typer av aktiviteter för barn mellan

Ett par gånger om året anordna MUK sportaktiviteter, som här brännboll.

Biskop Anders Arborelius besöker Malmös unga katoliker

6-13 år. Några gånger har man också organiserat ekumeniska träffar med svenska kyrkan för äldre ungdomar.

MUK riktar sig främst till ungdomar i åldrarna 14-28 år. Dock förekommer gediget samarbete mellan de båda föreningarna t.ex. så är ungdomar från MUK med och agerar ledare vid vissa av KBU:s aktiviteter.

I Maria i Rosengård församling har föreningen Polonica ungdomsverksamhet. Polonica riktar sig till polsktalande ungdomar.

I Malmö finns även den katolska föreningen Unga kroater för unga över 15 år. Föreningen håller till i egna lokaler. Dessutom har Opus Dei barn och ungdomsverksamhet i egna lokaler.

MALMÖS UNGA KATOLIKER

Ungdomarna i MUK har träffar varannan fredag och så träffas de varje söndag efter mässan för att be rosenkransen i Vår frälsares kyrka. Mellan 20-30 ungdomar kommer på MUK:s aktiviteter. Kärnverksamhet är fredagsträffarna.

– Vi umgås, äter lite mat och sedan behand-

lar vi ett tema genom föredrag av inbjudna gäster, gruppdiskussioner, videor med mera. Träffen avslutas med en böneandakt och sedan kan folk sitta kvar och umgås i princip hur länge de vill, berättar Maria Lubar som är ordförande i MUK.

Den andra regelbundna verksamheten är en bönegrupp som arrangeras varje söndag efter mässan. Föreningens medlemmar träffas och ber rosenkransen.

Ett par gånger årligen arrangeras sportaktiviteter. MUK har också hjälpt församlingen med kyrkkaffe, korsvägsandakt och julmarknad.

– Den största utmaningen är att planera och organisera träffar vars innehåll är givande och håller bra kvalitet. Dessutom är det en utmaning att hålla en bra balans mellan seriösa ämnen och roligt umgänge, säger Ivan Lubar, före detta ordförande i MUK.

– Det mesta med MUK fungerar bra för tillfället. Det som är särskilt glädjande är att vi har en väldigt trogen och fin kärngrupp, säger Maria Lubar.

STÖD I FÖRSAMLINGEN

Församlingen och kyrkoherden har en väldigt positiv inställning till ungdomsarbetet i Vår frälsares församling, berättar Maria och Ivan. De förser föreningen med lokaler och stödjer ungdomsarbetet ekonomiskt. Dessutom har församlingen en ungdomspräst, f. Lars Dahl-ander som alltid är med på träffarna.

– Relationerna är allmänt goda och då vi behövt hjälp av olika slag så har församlingen alltid ställt upp, säger Maria.

SUK

Från SUK har föreningen fått ekonomiskt stöd men Maria och Ivan skulle önska lite mer fokus från SUK på lokalföreningar, för att få dessa att bli så aktiva som möjligt. Det är något som de tror skulle vara fördelaktigt för lokalföreningarna och SUK på alla plan. Nära samarbete mellan SUK, lokalförening och församling är en nödvändighet för att ungdomsarbetet ska fungera, men även att SUK håller god kontakt och är en länk med stiftet.

Ungdomsarbetet är viktigt tycker både Maria och Ivan.

– Det är viktigt att det finns en samlingsplats för katolska ungdomar där man kan finna en gemenskap och dela med sig av erfarenheter, tankar och frågor. Viktigt är även att man kan fördjupa sin tro på olika vis tillsammans och stötta varandra till ett kristet liv. ■

MUK:s styrelse

FAKTA MALMÖ

Grundad: 1250

Kända sevärdheter: Öresundsbron, Turning Torso och Malmö slott

Antal invånare: ca 338 000
(51 % kvinnor och 49 % män)

Antal katoliker: ca 10 000

Församlingar: Vår frälsares församling och Maria i Rosengård församling

Stiftets ungdomspastoral team bjuder in till

LÄGERLEDARKURS

Läger är en inbjudan att släppa vardagen och åka till en avskild plats för att stärka gemenskapen mellan trossyskon och skapa allt större rum för Gud i vårt liv. För många har läger haft en stor betydelse för det kristna livet. Hur gör vi då bra katolska läger?

Välkomna till en helg där vi fördjupar oss i ämnet lägermetodik och lär av varandras erfarenheter. Lägerledarkursen är främst en förberedelse inför kommande läsårs regionala konfirmandläger och de som kommer vara ledare och hjälpledare på dessa, men alla intresserade är välkomna att skicka in en intresseanmälan. Läs mer på stiftets hemsida.

Vad: Lägerledarkurs

När: 23-25 augusti 2019

Var: Stiftsgården Marielund

Ansvariga: Stiftets ungdomspastoral team, kontaktperson Elin Jönsson (stifts ungdomskonsulent)

Läs av den här koden med en QR-kod
läsare så får du mer information om
kursen eller läs mer på:
www.katolskakyrkan.se

DIGITALT KATOLSKT MOBILSPEL

Glöm "Pokémon Go", nu är det "Follow JC Go" som gäller för alla katoliker. Spelet är ett "geolocation och augmented realitygame", det vill säga att du använder spelet när du rör dig utomhus i verkliga miljöer.

Spelet som finns till iOS och Android liknar till det yttre mobiltelefonspelet "Pokémon Go" men här är det helgon och personer från bibeln du hittar på gatorna där du går. När du möter någon av figurerna så får du upp en fråga om den. Svarar du rätt så sparas helgonet eller den bibliska personen till din samling.

FYSISK OCH SJÄLSLIG HÄLSA

Även din avatars hälsa har en viktig roll i "Follow JC Go-spelet". För att fortsätta spelet, kommer spelet att be din karaktär om att ta hand om sin fysiska hälsa, genom mat och vatten och den andliga hälsan, genom bön. Det gör du genom att vandra genom din stad och besöka platser som ökar din karaktärs värderingar.

Spelet uppmuntrar till bön genom att uppmäna användaren att stanna och be om de passerar en kyrka. Eller om spelaren är på ett sjukhus, kanske han eller hon uppmanas att be en bön för de sjuka.

KATOLSKT SPEL

Spelet har en tydligt katolsk profil. Påven Fransiskus har provat spelet, och har gett sin välsignelse till det.

Sammanlagt har 43 designers, teologer, bibelexperter och kyrkohistoriker lagt över 32 000 arbetstimmar på appen.

Du hittar också i spelet en GPS-sökmotor för kyrkor och annat som kan vara intressant och till stor hjälp på tex. en pilgrimsresa.

Spelet finns inte på svenska men på engelska och flera andra språk.

Spelet är skapat av Fundación Ramón Pané, en katolsk evangeliserande organisation, som lanserade det i samband med Världsunngdomsdagen 2019 i Panama. ■

Text: Teresa Gunnarsson

EN ENDA SALIG RÖRA...

Vad vet du om de orientaliska kyrkorna som tillhör katolska kyrkan i Sverige? Här får du en överblick så att nästa gång du träffar en maronit, kaldé eller någon från de andra orientaliska kyrkorna så vet du lite mer.

Det finns sex orientaliska katolska kyrkor inom Stockholms katolska stift. Många av deras medlemmar har kommit till Sverige som flyktingar efter svåra förföljelser. Nu fyller de stiftet på ett omätbart berikande vis – genom sin katolska fromhet, sina traditioner och sin liturgi med de egna gudstjänstspråken. Dessutom kommer stiftets övriga medlemmar närmare sin egen historia genom dem. Jesus verkade ju inte i Rom eller i Bryssel utan i Orienten, i öster där solen går upp.

DELAR AV EN HELHET

Den världsvida katolska kyrkan består av den latinska kyrkan, som är störst, och 22 orientaliska katolska kyrkor. De sex orientaliska kyrkor som är representerade i Stockholms katolska stift är i bokstavsordning Armeniska katolska kyrkan, Eritreanska och Etiopiska katolska kyrkan, Kaldeiska kyrkan, Maronitiska kyrkan, Melkitiska katolska kyrkan och Syrianska katolska kyrkan. Fem av de här sex kyrkorna har vuxit fram ur olika ortodoxa kyrkor, bara den maronitiska kyrkan är katolsk från sin begynnelse.

ORIENTALIUM ECCLESiarum

Under Andra Vatikankonciliet 1962-1965 formulerades ett så kallat dekret om de östka-

tolska kyrkorna med den klingande rubriken *Orientalium Ecclesiarum*. Där står det att de östliga och västliga kyrkorna skiljer sig i fråga om liturgi, kyrklig disciplin och andliga traditioner men är likvärdigt anförtrödda åt påvens andliga ledning.

“Av detta följer att de äger samma värdighet, och att ingen av dem står över den andra vad gäller rit och att de har samma rättigheter och samma skyldigheter att predika Evangelium för hela världen (Mark 16:15) under ledning av biskopen av Rom”, fastslås det.

Vilken tydlig beskrivning av Katolska kyrkans hela omfattande rikedom!

TEXT: KERSTIN ELWORTH

...MED LITE OLIKA URSPRUNG

Så här presenteras de sex orientaliska kyrkorna och deras präster i det katolska stiftets hemsida och matrikel, i boken *Guld Rökelse Myrra* samt på nätet. Där finns också diakoner plus adresser angivna.

ARMENISKA KATOLSKA KYRKAN

Den armeniska katolska kyrkan firar mässor i Södertälje, Akalla, Jakobsberg, Märsta, Nyköping, Trollhättan. Rektor är f Hovsep Khajik Bahi. 1742 bekräftade påven valet av en armenisk-katolsk patriark och därmed tillkom en ny katolsk kyrka. Det finns cirka 370 000 katolska armenier i världen, i Sverige 1 200.

ERITREANSKA OCH ETIOPISKA KATOLSKA KYRKAN

Den eritreanska och etiopiska katolska kyrkan firar mässor i Stockholm, Göteborg och Lund. Rektor är abba Uqbamariam Tesfamariam. 1930 fick Etiopien en katolsk biskop och 1961 en katolsk metropolit i Addis Abeba. Liturgin firas på gheez. I Etiopien med omnejd finns i dag cirka 30 miljoner medlemmar i den etiopisk-ortodoxa kyrkan och 550 000 medlemmar i den etiopisk-katolska kyrkan i Etiopien med omnejd. I Sverige bor cirka 3000.

KALDEISKA KYRKAN

Den kaldeiska kyrkan firar mässor i Södertälje, Göteborg, Jönköping, Arvika, Helsingborg, Hallsberg, Skärholmen, Blackeberg, Sandviken, Eskilstuna, Köping, Örebro, Gävle, Västerås Linköping, Norrköping, Motala. Apostolisk visitator för Europa är biskop Saad Sirop Hanna, Stockholm, kaplan är f Antonius Almaleh och rektorer f Fdi Isho Hana, f Rayan Paulos Atto, f Azad Sabri Shaba, f Mahir Malko och f Sameer Hassany. Gudstjänstspråket är kaldeiska och arabiska. På 15- och 1600-talen ingick denna östsyrisk kyrka union med påven. 25 000 kaldéer bor i Sverige i dag, 2,5 miljoner utspridda i världen.

MARONITISKA KYRKAN

Den maronitiska kyrkan firar mässor i Stockholm, Skärholmen, Göteborg, Trollhättan, Borås, Falkenberg. Rektorer är f Simon-Petrus Semaan och fader Georges Nehmé. Gudstjänstspråket är syrisk och arabiska. Ursprunget finns i en grupp kristna på 300-talet i Libanon. 1182 förenades kyrkan med Rom efter påverkan av korstågen. Det finns tre miljoner maroniter i världen och 3500 i Sverige.

MELKITISKA KATOLSKA KYRKAN

Den melkitiska katolska kyrkan firar mässor i Angered, Täby, Sollentuna-Rotebro, Västerås, Linköping. Monsignore Ghattas Louis och arkimandrit Naaman Rawik är präster. Melkiter kom i kontakt med romerska katoliker under korttågstiden och på 1600-talet vilket innebar att patriarkatet först splittrades. Men på 1700-talet ingrep påven och utnämnde en prokatolsk patriark till patriarken av Antiochia, Alexandria och Jerusalem. Det finns 1,3 miljoner melkitiska katoliker i världen och 1000 i Sverige.

SYRIANSKA KATOLSKA KYRKAN

Den syrianska katolska kyrkan (eller syrisk) firar mässor i Tensta, Södertälje, Trollhättan och Växjö. Rektor är korbiskop Adris Hanna. Gudstjänstspråket är syrisk. I slutet av 1700-talet övergick en ortodox patriark till den katolska kyrkan och blev så småningom patriark av Antiochia. Hans efterföljare har verkat i obruten succession trots förföljelserna och finns i dag i Beirut. Det finns i dag cirka 120 000 syrisk katoliker i världen. I Sverige finns det omkring 5000.

Biskopsvikarie för de orientaliska katolska kyrkorna är arkimandrit Matthias Grahm, OSB, som bor i Stockholm. Moderator är rektor fader Simon-Petrus Semaan, Södertälje.

SMÅTT & GOTT

KATOLSKT PÅ YOU TUBE

Kan du få svar på dina frågor om din katolska tro på You Tube?

I några korta videosnuttar försöker Fader Mike Schmitz från USA att ge svar på frågor om katolska kyrkan och tron. Med stor entusiasm, enkla exempel och tydlighet förklarar han allt ifrån varför vi knäböjer till hur du blir ett helgon. Över en miljon tittare har sett de roliga och informativa videosnuttarna och inte bara katoliker följer honom. Fader Mike Schmitz är katolsk präst men även verksam som studentpräst och lärare i katolsk tro.

Läs av QR-koden med en läsare i mobiltelefonen eller surfplattan så kommer du direkt till Fader Mikes videos. Du kan också söka på "Father Mike" på You Tube.

UTBILDNING OM BEREDSKAPSPLANEN

Alla i SUK som är ledare, ingår i styrelser och på andra sätt kommer i kontakt med barn och unga måste gå en utbildning om katolska kyrkans beredskapsplan mot sexuella övergrepp på minderåriga.

Se www.katolskakyrkan.se för tider då kursen går i din församling.

CITATET

"Bara en vattenpuss vill jag vara och spegla himlen!"

- Dom Helder Camara

VATIKANSTATEN FYLLER 90 ÅR

För alla katolikers kära lilla Vatikanstat är det nu i år 90 år sedan staten blev grundlagd och den Heliga stolens suveränitet erkändes. Genom uppgörelsen 1929 blev Vatikanen fri och oavhängig från den Italienska staten.

LILLA HELGONET

AV THURE

Sommarnumret av

Sanctus

kommer den 8 juni!

Fullproppad med spännande läsning för hängmattan!

Läs i nästa nummer:

Tron som får dig att finna glädjen i livet

Ung Katolik i Stockholm

Ordnar i Sverige

De skyddar Påven

och mycket mer.

POSTTIDNING B

Avsändare:
Johannes Paulus IIs
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
103 14 Stockholm

**DET ÄR
GRATIS!**

STÖD RIKSFÖRBUNDET
BLI MEDLEM OCH FÅ
SANCTUS!

Läs av den här koden
med en QR-kod läsare
på en mobiltelefon eller
surfplatta så kommer du
direkt till anmälnings-
sidan på SUK.se

**Få koll på allt spännande
som händer för unga katoliker!**

Som medlem får du dessutom

**-RÖSTRÄTT VID SUKS ÅRSMÖTE
-OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING VID SUK-ARRANGEMANG**

Bli medlem på www.suk.se